

Fra: Frode Pettersbakken [frode.pettersbakken@ovf.no]
Til: Postmottak i Lierne [postmottak@lierne.kommune.no]
Kopi: OVF postmottak [ovf@ovf.no]; Kjersti Eios Haugstad [kjersti.eios.haugstad@ovf.no]
Sendt: 19.10.2017 10:01:28
Emne: Revidering av kommuneplanens arealdel - 2016 - 2025 - Innspill
Vedlegg:

Viser til tidligere kontakt mellom Opplysningsvesenets fond (Ovf) og kommunen.

Ovf som eier av gnr 22 bnr 3 stiller seg positiv til omregulering til hyttebebyggelse på Kvelifjellet.

Vi mener at avsatte område bør reguleres effektivt mtp på utnytting og en mye større fortetting enn det som nevnes i oversendte dokumenter.

Undertegnede bes holdes oppdatert i saken og at kommunen tar kontakt når vedtatt kpa foreligger.

Mvh

Frode Pettersbakken

Arealplanlegger

45005351

Jorunn og Tomas Granheim
Gåsbakkveien 2
7884 Sørli

Lierne 29. oktober 2017

LIERNE KOMMUNE	
Sentraladministrasjonen	
15/475-71	
30 OKT. 2017	
141210	
Ansatt	CONI
Stempel	
Stempel	

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 Nordli

HØRING - KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Som eiere av Trivasshytta i Blåfjellet, Gnr/Bnr 44/2 (sone 1), ønsker vi å komme med innspill til Kommuneplanens arealdel.

Etter gjennomgang av Kommuneplanens arealdel – 2017-2025 med bestemmelser og retningslinjer registreres det at det er foreslått, *utdrag*:

5.9 Hensynsone – reindrift (§ 11-8 bokstav c)

Det er tillatt med gjenoppbygging av eksisterende fritidsbebyggelse og naust etter brann eller naturkatastrofe. Det er tillatt med restaurering av eksisterende fritidsbebyggelse og naust. Samlet tillatt bebygd areal (BYA) for hytte og uthus er 80 m² (inkl. terrasse).

Det er tillatt med sikringsbu (lynbu) på inntil 10 m², når totalt samlet bruksareal ikke overstiger 80 m².

Åpning for å prioritere ei sikringsbu innenfor maksimalt tillatt bebygd areal er med bakgrunn i sikkerhet, spesielt vinterstid, ved en eventuell hyttebrann. Ei slik bu kan være avgjørende for å redde liv.

Trivasshytta ligger i sone 1, der tillatt bebygd areal (BRA) pr. i dag er 65 kvm, inklusive uthus.

Avstand fra bebyggelse (Gjertsåsen) til Trivasshytta er på vinters tid ca 14 km, og sommers tid ca 10 km fra skogsbilveg. I løpet av ett år har vi ca 40-50 overnattingsdøgn på hytta. Det meste av vår/familiens fritid benyttes til jakt, fiske og friluftsliv i Blåfjellet.

På grunn av avstand har vi behov for lagringsplass (ved, aggregat, gass, bensin, fiskegarn, utemøbler, div. snekkerutstyr mv.)

Som det er foreslått, og som det etter vår mening er avgjørende sikkerhetsmessig er det nødvendig med sikringsbu. Hvis sikringsbu på inntil 10 kvm som foreslått skal inngå i totalt samlet BYA på maks 80 kvm, inklusive uthus, vil bruksarealet på en hytte begrenses til maks 50 kvm inklusive terrasse.

For oss som har hytte i sone 1 er det minst like viktig med samme mulighet for bekvemmelighet og plass, som det er for hytteiere ved vegkant.

Større bruksareal vil ikke påvirke reindriftens bruk av områdene da det ikke vil bli bygd flere hytter. Det vil heller ikke bli økt menneskelig ferdsel selv om bebygd areal blir større.

**Vi foreslår at BYA i de nye planene økes til 80 + 20 kvm i sone 1, eks. terrasse.
Terrasse kommer i tillegg og kan utgjøre som før 30 % av BYA.**

Presiserer at i dagens sone 1 i Sørli, er det kun 22 private hytter i områdene, Blåfjellvatna, Langvatnet, Arvaslia, Tjønndalen, Ingeltjønnå, Kringeltjønnå, Lakavatnet, Fossdalen.

Sted	Ant. hytter
Blåfjellvatna	2
Langvatnet	1
Arvaslia	2
Tjønndalen	4
Ingeltjønnå	1
Kringeltjønnå	1
Lakavatnet	1
Fossdalen	3
Skåltjønndalen / Medagsfjellet	7

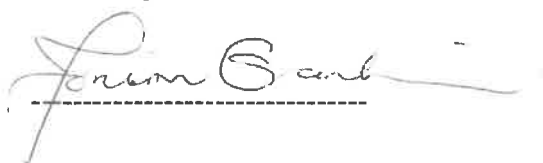
(Ant. hytter med forbehold om riktighet)

For både vår del og evt. andre hytteeiere i dagens sone 1 ser vi at vårt ønske tas til følge.

Mesteparten av hyttene i sone 1 er eid av innenbygdsboende. Arealplanen bør være tilpasset bygdefolkets ønsker og behov.

Hilsen

Jorunn og Tomas Granheim

Avdeling for kultur og regional utvikling

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

Deres referanse	Vår referanse	Saksbehandler	Dato
	15/10645-7	Ivar Guntvedt	30.10.2017

Lierne- Fylkeskommunens uttalelse til kommuneplanens arealdel 2016 - 2025 - Høring

Vi viser til oversendelse datert 18.9.2017.

Gjeldende kommuneplanens arealdel er fra 2010.

Forslaget til arealdel bygger på satsningsområder og strategier i vedtatt kommuneplanens samfunnsdel samt vedtatt planprogram. Et utkast til arealdel ble lagt fram for regionale myndigheter for innspill i regionalt planforum's møte 1.02.2017.

I planforslaget er det tatt vesentlige nye grep mht. avsetting av LNFR-områder. Inndelingen i soner er redusert fra 3 til 2 i forhold til gjeldende plan ved at områder med tillatt spredt utbygging, fritidsbebyggelse, ervervsbebyggelse og boligbebyggelse, nå samles i en sone. LNFR-sonen for spredt utbygging gjøres også betydelig mindre og avsettes langs bilvei og rundt eksisterende bebyggelse (radius 200 m).

Kommunen deles også inn i 4 delområder for å fastsette hvor mange spredt utbygginger, mht. fritidsboliger, ervervsbebyggelse og boliger, det åpnes for i planperioden. Avgrensningen er gjort etter den gamle kommunegrensen mellom Norli og Sørli og i en øst/vest-deling etter fylkesveiene Fv. 342 og 765. Det er et forholdsvis lite antall spredt utbygginger som tillates i planperioden og plangrepet innebærer at fastsatt antatt vil gjelde samlet for et stort antall enkeltområder.

Planforslaget innebærer en satsing på videre utvikling som hyttekommune ved avsetting på nye hytteområder. Kommunen har nå en tomtereserver på 167 hyttetomter i eksisterende felt og det foreslås avsatt ytterligere 5 felt for innregulering av 150 nye tomter.

I planforslaget er det avsatt to nye næringsområder, begge til eksisterende virksomhet. Det påpekes i denne sammenheng at det er viktig for framtidig næringsutvikling i kommunen å legge til rette for etablering av virksomhet i LNFR- område. Det foreslås i bestemmelsene at det kan gis bruksendring av landbruksbygg for tilleggsnæring. Det settes i planen et sterkt fokus på mulighetene for utvikling av mineralressursene i kommunen, dette særlig knyttet til skifer og kleberstein, og avsetting av eksisterende og nye områder. Det settes også av to områder for vasskraft-/energiproduksjon.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Organisat: Avdeling for kultur og regional utvikling	Besøksadresse: Seilmakergata 2	Telefon: +47 74 11 36 00	E-postadresse: postmottak@ntfk.no
Postadresse: Postboks 2560 7735 STEINKJER	Org.nr.: 938 967 091	Bankkonto: 4410.06.00290	Internet: www.ntfk.no

Det foreslås ikke avsatt nye områder for boligbygging da tomtereserven vurderes som tilstrekkelig for planperiode. I tillegg påpekes mulighetene i utbygging i LNFR spredt-områdene.

I forbindelse med planarbeidet er det foretatt en gjennomgang av eksisterende eldre reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og detaljreguleringer mht. hvilke som fortsatt skal gjelde og hvilke planer som kan oppheves. Eldre disposisjonsplaner for hytter er ikke juridisk bindende og områdene vil inngå i LNFR-områdene

Planfaglig uttalelse

Vi er enig i at en så vidt stor del av framtidig hytteutbygging skal skjer i regulerte felt. De største spørsmålsstillinger for vår del er knyttet til foreslåtte LNFR-spredtområder og dette særlig knyttet til spredt hyttebygging. Det åpnes for spredt utbygging langs største delen av hoved- og sideveger, kun enkelte delstrekninger langs hovedveger og enkelte utmarksveger er unntatt. Det åpnes i tillegg for hyttebygging i mange småområder i utmark. For boligbygging er det satt nærmere begrensninger da nye boliger iht. bestemmelsene kun tillates i områder med eksisterende boligbebyggelse.

Planen legger til rette for en svært liberal praksis mht. lokalisering av spredt utbygging og den er lite styrende mht. framtidig utbyggingsmønster. Etter vår vurdering bør utvikling av framtidig utbyggings-/tettstedsmonster, trafikkmønster, behov for skoleskyss, gang- og sykkelveg mm. i sterk grad trekkes inn i vurderingen av videre lokaliseringen av spredt utbygging i kommunen.

Kommunen bør vurderer nærmere om det bør avsettes et så vidt stort antall små LNFR-områder med mulighet for hytteutbygging (radius 200 m rundt eksisterende hytter). Dette da det samlet åpnes for et såpass lite antall spredte hytteutbygginger. Erfaring viser også at det er vanskelig å forutsi hvor slike utbyggingsøknader kommer. Vi vil anbefale at de små spredtområdene rundt enkelthytter tas ut av planen og at eventuelle enkeltsaker behandles som dispensasjoner.

Det bør etter vår vurdering gjøres en gjennomgang og avsattes spredt-områder i de deler av LNF-området som har størst interesse og er egnet for utbygging. Avsetting av spredtområdene burde også i sterkere grad vært gjort ut fra en konkret konsekvensvurdering.

Kulturminnefaglig uttalelse

Lierne kommune er en kommune med flere viktige kulturminner. Gjennom arbeidet med plan- og bygningsloven (PBL), er kommunen hovedaktør i forvaltningen av kulturminner og kulturmiljø. I henhold til PBL § 11-1, skal kommuneplanen ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. I forhold til kommunens ansvar for kulturminner er ikke dette godt nok ivarettet i planforslaget.

Nasjonale forventninger

Det er en forventning fra Regjeringen at kommunene registrerer og verdisetter kulturminner og kulturmiljøer som har lokal verdi og innarbeider disse i planer etter plan- og bygningsloven. Forventningene er samlet i dokumentet *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging fra 2015*.

Kommuneplanens arealdel for Lierne bør derfor vise til relevante nasjonale mål for kulturminner og kulturmiljøer.

Noen av de nasjonale målene som vil være gjeldende for kommuneplanens arealdel for Lierne er:

- Tapet av kulturminner skal minimeres.
- Et representativt utvalg kulturminner og kulturmiljøer skal være vedtaksfredet innen 2020.
- Et representativt utvalg automatisk fredete arkeologiske kulturminner skal være sikret innen 2020.

Regionale føringer

I 1995 utarbeidet Nord-Trøndelag fylkeskommune *Verneplan for Kulturmiljø*. Målet med planen var å sikre et representativt utvalg kulturmiljø ut fra en samlet vurdering av fylkets kulturhistoriske og økologiske forutsetninger. Lierne har 1 av 23 utvalgte områder, nemlig Oppgården i Kvelia. I tillegg ble flere andre viktige områder vurdert, blant annet Lifjellet, Julefoss Mølle, Otersjøen, Arvasslia og Gudfjelløya.

I 2009 vedtok fylkestinget i Nord-Trøndelag *Handlingsprogram for Kulturminnepolitikk*. Dokumentet beskriver sentrale utfordringer og målsettinger for fylkeskommunen, og trekker opp tiltak innenfor fire områder:

- Kommunesatsing
- Verdiskaping
- Formidling
- Lovpålagte oppgaver

Vi viser også til *Regional plan for arealbruk*, vedtatt i Fylkestinget 25.4.2013, der kapittel 5 omhandler ivaretagelse av naturmiljø og kulturminner.

Vi savner en gjennomgang av de regionale føringene på kulturminnefeltet, og ber om at dette blir ivare tatt i planforslaget.

Alle fylkeskommunale planer og dokumenter finnes på www.ntfk.no

Kulturminner i Kommunene (KiK)

I tråd med forventningene fra Regjeringen, arbeider Riksantikvaren med et prosjekt med mål om å styrke kulturminneområdet i kommunene - KiK.

En av utfordringene for kommunene og fylkeskommunen er av vi ikke er kjent med hvor de interessante kulturminnene befinner seg, at ikke virkemidlene er samordnet, og at det ikke er laget en prioritering. En kulturminneplan kan endre på dette. Et viktig tiltak i KiK, er derfor å legge til rette for at kommunene utarbeider kulturminneplaner som vedtas politisk i kommunene.

Lierne har politisk vedtatt å utarbeide en kulturminneplan. Planarbeidet er i gang, og består blant annet av:

- Registrering av viktige kulturminner og kontrollregistrere de 819 sefrakregistrerte bygningene.
- Verneevaluering og prioritering av de viktigste kulturminnene og kulturmiljøene i Lierne.
- Samordning av virkemidler og aktiviteter gjennom planlegging. Gjennom revisjonen av kommuneplanens arealdel, har Lierne nå en gylden mulighet til å gi sine viktigste kulturminner et juridisk vern, og slik sikre de for fremtiden.

Kommunen er selv ansvarlig for å gjennomføre arbeidet. Fylkeskommunen koordinerer og veileder og arrangerer felles seminarer og samlinger.

Det bør komme frem i planforslaget at Lierne kommune er i gang med dette arbeidet.

Mer informasjon om KIK finnes på www.ra.no/kik

Kulturminner i kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel gir en god anledning til å se landskaps- og kulturminneinteressene i kommunen i sammenheng og prioritere viktige områder.

Kulturminner, kulturmiljøer og landskap kan sikres i kommuneplan på tre måter:

- Hensynsoner med bestemmelser eller retningslinjer, § 11-8
- Bestemmelser til arealformål, §§ 11-10 og 11-11
- Generelle bestemmelser, § 11-9

Vi anbefaler Riksantikvarens veileder *Kulturminner, kulturminner og landskap i Plan- og bygningsloven*. Veilederen kan lastes ned fra www.ra.no

Temaer som behandles/tas opp i arealdelen

Lierne kommune lister opp 11 satsingsområder/strategier som er hentet fra samfunnsdelen. Et av punktene, kulepunkt nr 7, er *Sikring av kulturlandskapet (miljøer) og –minner*. Det er vanskelig å finne igjen dette temaet i planforslaget. Planen er gjennomgående svak på temaet kulturminner. Vi ber om at Lierne kommune synliggjør hvilke mål og strategier dere har for å følge opp kommunens lovfesta ansvar for kulturminnene.

Nyere tids kulturminner:

Nyere tids kulturminner (kulturminner fra etter 1537) omfatter ofte kulturminner uten noen form for legalt vern. Det er derfor svært viktig at de viktigste av disse kulturminnene får etablert et vern på kommuneplannivå. Dette sikrer en forutsigbar behandling av kulturminneverdiene.

Nyere tids kulturminner som ikke er fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven, kan vises som hensynsone c) på kommuneplankartet. Det er ofte hensiktsmessig å avgrense et større område (kulturmiljø) som omfatter flere kulturminner og det omkringliggende miljøet de inngår i. Kvelia, UKL er registrert som hensynsone c) og det er bra. Det er likevel vanskelig å se igjen dette i plankartet. SOSI-koden for kulturmiljø er 570.

Det kan ikke knyttes bestemmelser til disse hensynssonene (med unntak av i randsone til nasjonalpark) men det kan lages retningslinjer. Bestemmelse 5.10, må derfor gjøres om til retningslinje eller gjøres om til en generell bestemmelse til nærmere angitt areal etter § 11-9 nr. 7.

Eksempler på andre kulturminner/kulturmiljø i Lierne som bør vurderes regulert til hensynsone eller ivaretas gjennom bestemmelser er:

Småhus

Storparten av kulturminner fra nyere tid i Lierne, har eller har hatt primærnæringene jordbruk/skogbruk, jakt, fangst og fiske som grunnlag. Et særtrekk med Lierne, er de mange småhusene, som er et resultat av at den ekstensive driftsformen. Bygningstyper som basstuer, forbuer, ulike typer stabbur og sommerfjøs var svært vanlig. Det var ikke uvanlig at det i samme gårdstun fantes opp til 20 små og store bygninger. I tilknytning til gårdstunet, fantes det i tillegg seterbruk, og flere småhus i utmarka. I Lierne varte den ekstensive driftsformen lenger enn ellers i fylket, og flere av disse småhusene eksisterer derfor fortsatt.

Oppgården i Kvelia med Rømervassetra

Kvelia er regulert til hensynsone c). I og med at hensynsonen følger UKL-området, er Rømervassetra med. Oppgården er fredet med hjemmel i kulturminneloven § 15a, og bør

derfor reguleres til hensynsone d). Oppgården utgjør et komplett og velbevart miljø som ikke er ødelagt av inngrep, men har beholdt sine kulturhistoriske, drifts- og vegetasjonsmessige kvaliteter. Til hensynsone d) kan det gis bestemmelser.

Kulturmiljø som vitner om den nære kontakten med Sverige.

Det var til tider stor kulturutveksling, mye flytting og bosetning over grensen. Det finnes trekk fra denne kontakten i byggeskikken i Lierne, spesielt i Sørli. Her finnes lokale varianter av trønderlåna som minner om den svenske «parstugan», med to store symmetriske stuer rundt en midtgang. Ildstedene ligger dermed ikke lenger midt i huset slik det var vanlig, men mot ytterveggene.

Områder med tidsdybde som er brukt til jakt og fiske.

Jakt, fiske og sanking av bær, var en vanlig attåttnæring i Lierne. Dette innebar at det ble bygget små jaktbuer i viltrike områder, og naust langs de mange sjøene.

Julefoss mølle

Teknisk-industrielt kulturminne som forteller om den første industrietableringen i Lierne.

Lifjellet

Gamle ferdselsveier.

Bestemmelser

Som nevnt over, er bruk av bestemmelser og retningslinjer en måte å gi nyere tids kulturminner et juridiske vern gjennom kommuneplanens arealdel. Det er ikke alle kulturminner det egner seg å legge hensynsone over på arealplannivå. Et godt alternativ er derfor å ta inn generelle bestemmelser.

Siden kulturminneplanen for Lierne er under utarbeiding, har ikke kommunen foretatt en prioritering av de kulturminnene kommunen ønsker å gi et særlig vern. Vi oppfordrer derfor til å ta inn noen generelle bestemmelser som sikrer de viktigste kulturminnene i Lierne.

Forslag til generelle bestemmelser jf. PBL § 11-9:

- **§ 11-9, 6 Miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grøntstruktur, herunder om midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg:**
 - Landskap: *Områder med natur- og kulturverdier som er vurdert som verdifulle landskap, skal ivaretas og forvaltes slik at kvalitetene i landskapet styrkes.*
 - Estetikk: *Ethvert tiltak som berører et kulturminne eller dets omgivelser, skal prosjekteres og utføres slik at det har gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til tiltakets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering. Ved planlegging utbygging og gjennomføring av tiltak skal nye bygninger og anlegg, samt endringer av eksisterende, utformes i samspill med omgivelsenes karakter, naturgitte forhold, kulturlandskapet og byggeskikken på stedet.*
- **§11-9, 7 Hensyn som skal tas til bevaring av eksisterende bygninger og annet kulturmiljø:**
 - *Bygninger som kommunen anser som verneverdig skal bevares og tillates ikke revet, unntatt ved totalskade. For bygninger som i seg selv, eller som det av et miljø, har historisk, arkitektonisk eller annen kulturell verdi, kan kommunen kreve at det tas hensyn til disse verdiene ved endring eller oppussing av fasade. Med sikte på bevaring og/eller gjenoppretting av husets karakter kan kommunen kreve at husets takform, fasader, vinduer, dører, materialbruk og farges opprettholdes eller tilbakeføres. Om nødvendig må det utarbeides en plan som ivaretar disse hensyn. Bygninger kan på- og tilbygges*

såfremt dette ikke reduserer bygningens verneverdi. Eventuelle på- og tilbygg må underordnes den eksisterende bygningen med hensyn til plassering, utforming, størrelse, material- og fargebruk.

- *Faste kulturminner som setre, setervoller, gamle veier, steingjerder. Grensesteiner m.m. skal ikke bygges ned eller fjernes, men bevares som historiefortellende elementer for ettertiden.*
- **§ 11-9, 7 Generelle bestemmelser gitt til bestemte arealer, her hensynsone c)**
 - *I områder med bevaringsverdige bygninger, kulturmiljø og utvalgt kulturlandskap (H550-H570), stilles strenge krav til estetisk tilpasning og byggeskikk. Tiltak som virker skjemmende og kommer i konflikt med hensynets målsetting, tillates ikke.*

Eksemplene er tatt fra Riksantikvarens *Eksempelsamling, Bestemmelser til arealplaner*. Den kan lastes ned fra www.ra.no Fylkeskommunen kan være behjelpelig med utforming av bestemmelser om kommunen ønsker det.

Automatisk freda kulturminner: (Kopi fra tidligere uttalelse)

Lierne er en kommune med spredt landbruksbebyggelse og store utmarksområder. Landbruksbebyggelsen er spredt langs vassdraga i kommunen; vesentlig de større innsjøene. I noen undersøkelser med sjakting (gravemaskin); sist i 2014 ved Trøberg, Jule, har vi påvist bosettingsområder fra middelalder og folkevandringstiden (350 e.kr – 550 e.kr). Dette viser at det finnes bosetning til og med i eldre jernalder i Lierne. I de samme områdene ligger det en del gravrøyser/gravhauger også. Kommunen må påregne krav om sjakting ved tiltak i slike områder, jfr kml §9 – 8.

De samme vassdraga har og svært mange spor etter steinalderbosetning (10.000 fkr – 1500/1000 f.kr. Boplasser og kvartsittbrudd finnes nært bundet til strandområder og elveosser (se f.eks Oternessundet). Krav om prøvestikk ved tiltak langs strender og vasstrenger; jfr kml §9 – 8.

I utmarksområdene er det påvist lokaliteter med fangstanlegg (elg vesentlig) og jernvinne.

Samlet sett bør området v Oternessundet avsettes i planen som hensynssone d). Her finnes jernvinne, fangstanlegg og steinalderboplasser i ett kompakt område langs sundet. Dette området er også valgt ut for bevaringsprogrammet for BARK (RA) i Lierne. Vi bistår gjerne kommunen med avgrensning av Oternessund området.

Om kommunen ønsker å avklare forholdet til automatisk freda kulturminner i kommuneplanens arealdel så er dette mulig for områder som avsettes til byggeområder/næring, se kml §8.4. Vi bistår i det tilfellet med nødvendige §9 undersøkelser samt oversending av planen til Riksantikvaren for avklaring der (det er Riksantikvaren som har myndighet etter kml §8).

Etter fullmakt

Karl-Heinz Cegla
Funksjonsleder plan og kulturminner

Ivar Guntvedt
Overarkitekt

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Saksbehandlere:

Areal- og samfunnsplanlegging: Ivar Guntvedt

Kulturminner eldre tid: Lars Forseth

Kulturminner nyere tid: Gunn-Hege Lande

Kopi:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Sametinget - Sámediggi

Statens Vegvesen Region midt

Fra: Camilla Bakken [post@visitlierne.no]
Til: Postmottak i Lierne [postmottak@lierne.kommune.no]
Kopi:
Sendt: 31.10.2017 12:45:24
Emne: Revidering av kommuneplanens arealdel - 2016 - 2025 - Innspill
Vedlegg: image002.png

Høringsuttalelse til kommunenes arealplan.

Styringsgruppen til masterplanarbeidet ønsker at de omtalte planene for å søke om Dark Sky Park sertifiseringen blir tatt inn arealplanen. Området som foreløpig er tiltenkt er i og rundt Lierne Nasjonalpark.

Dialog mellom kommunen og Lierne Nasjonalparksenter v Gunn Anita er opprettet.

Mer informasjon om kriterier finnes her, <http://www.darksky.org/ids/become-a-dark-sky-place/>

Med vennlig hilsen

Camilla Bakken

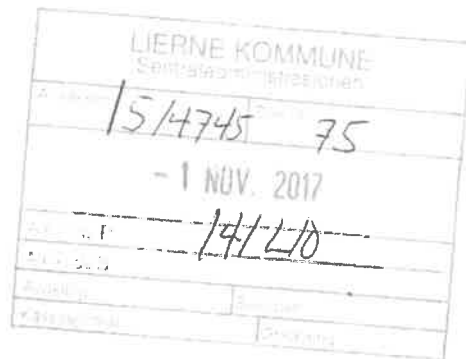
Daglig leder

Mobil 90 13 25 56

Dagfrid Østborg Lerfald
Mebygdavegen 258
7884 Sørli

Sørli den 31.10.2017

Lierne Kommune
Plan- og utviklingsetaten

REVIDERING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL – 2016-2025 – LIERNE KOMMUNE.

Det vises til deres brev datert 20.10.2017, hvor det foreslås å oppheve eksisterende reguleringsplan for Bruheim.

Jeg ønsker at planen opprettholdes da det pr. i dag ikke foreligger planer om endringer i forslag til hyttebygging i det aktuelle området ved Lomtjønna og området ved Gårdtjønnseteren.

Utnyttelse av de gjenstående hyttetomter vil også kunne gi landbrukseiendommen en mulig inntektskilde i de kommende år, og en eventuell opphevelse vil forringe eiendommens verdi.

Dersom det i de kommende år vil være aktuelt å foreta endringer i eksisterende plan så kan det bli aktuelt å utarbeide ny reguleringsplan.

Med vennlig hilsen

Dagfrid Ø. Lerfald
Dagfrid Østborg Lerfald

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 Nordli

Vår dato:	Vår ref.:
03.11.2017	2016/4
Deres dato:	Deres ref.:
23.08.2017	15/4745-59-RONI

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel 2017 - 2025 Lierne – Fylkesmannen fremmer innsigelse

Reindriftsavdelingen og Miljøvernavdelingen fremmer innsigelse til nye områder som åpner for spredt bolig- og næringsbebyggelse sammenholdt med gjeldende plan inntil disse er konsekvensutredet eller det er tatt inn samlokaliseringsbestemmelser som sikrer at disse plasseres i nærheten av eksisterende bolig-, næringsbebyggelse eller veg.

Reindriftsavdeling fremmer innsigelse til samtlige spredtområder på Gasterfjellet og nordover i N1 som ikke ligger i eksisterende LNF-område sone 2 for fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplan.

Reindriftsavdelingen fremmer innsigelse til nye LNFR-spredtområder rundt Stortissvatnet som ikke ligger i eksisterende LNF-område sone 2 for fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplan.

Reindriftsavdeling fremmer innsigelse til sone S1 på grunn av sonens størrelse og omfang. Sonen må deles i to mindre soner og opprinnelig ramme fordeles på de nye sonene. Dette for å unngå at hele rammen for S1 kommer konsentrert inn mot viktige reinbeiter i Hestkjølen.

Reindriftsavdelingen og Miljøvernavdelingen fremmer innsigelse til byggeområde Kvelifjellet med bakgrunn i omfang og størrelse.

Reindriftsavdelingen opprettholder innsigelsen til F3 og F4 for Sandmoen 6/7. jf. brev av 31.5.17

Reindriftsavdeling fremmer innsigelse til omfanget av byggeområde Sandnes. Det er svært uheldig å punktere et nytt område med fritidsbebyggelse i Tjåehkere sijte når det finnes tilgjengelige områder for fritidsbebyggelse andre steder innenfor reinbeitedistriktet.

Landbruksavdelingen har innsigelse til LNFR-spredt inntil det tas inn et lokaliseringskriterium i bestemmelsene som sikrer at verken bebyggelse eller adkomstveger kan bygges på dyrka jord.

Miljøvernavdelingen fremmer innsigelse til bestemmelser om byggegrense mot varig verna vassdrag på 50 meter av hensynet til kjente verdier innenfor vassdragsvernområdene.

Saken er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger, som har følgende merknader:

Fylkesmannen vil innledningsvis gi kommunen honnør for å gjennomføre revisjon av kommuneplanens arealdel. Dette er et stort og ressurskrevende arbeid, men samtidig viktig for å sikre langsiktige og prioriterte utviklingsgrep for kommunen. Lierne kommune får nå en kommuneplanens arealdel i tråd med plan- og bygningsloven av 2009, noe som er bra. Kommunen har i løpet av planarbeidet benyttet seg av regionalt planforum og også gjennomført mer uformelle møter med fylkesmannen. Sektormyndighetene har således vært godt involvert i planprosessen. Samlet sett ser vi et planforslag som står i forhold til de behov som gjør seg gjeldende i Lierne kommune, samtidig som noen av grepene, etter vår vurdering, i for stor grad utfordrer viktige regionale og nasjonale hensyn som vi har et ansvar for å ivareta. Fylkesmannen vil prioritere å delta aktivt i videre dialog med kommunen for å finne gode løsninger på disse områdene.

Et sentralt grep i planforslaget er tilrettelegging for spredt bebyggelse. Fylkesmannen vil innledningsvis knytte kommentarer til dette grepet, slik det nå foreligger i planforslaget. Fra å ha svært store områder åpnet for spredt fritidsbebyggelse i gjeldende plan, har kommunen nå tatt grep for å innskrenke dette og styre utbyggingsmulighetene i større grad knyttet opp mot eksisterende bebyggelse. Dette er veldig positivt.

Planforslaget opererer med fire soner for spredt bebyggelse, hhv. N1, N2, S1 og S2 som alle inkluderer et nærmere angitt omfang av både spredt boligbebyggelse, spredt fritidsbebyggelse og spredt næringsbebyggelse. Det angis ikke omfang av naust, hvilket er en mangel som må rettes opp i. Lokalisering er nærmere vist i plankartet som egne områder langs eksisterende veger og bygninger. Disse områdene er i plankart og tegnforklaring angitt som «nåværende» områder. De av områdene som ikke er videreført fra forrige kommuneplan skulle vært angitt som «fremtidig». Dette gjelder eks. områder ved Gasterfjellet og ved Stortissvatnet. Disse områdene må evt. også konsekvensutredes.

Det er i plankartet/tegnforklaringen heller ikke skilt mellom områder som kun er åpnet for spredt fritidsbebyggelse, og områder som også åpner for spredt bolig- og næringsbebyggelse. Eksisterende kommuneplan fra 2010 deler LNF-områdene inn i soner som bl.a. skiller på om områdene åpner for spredt bolig-, næring- og fritidsbebyggelse, eller om de kun åpner for spredt fritidsbebyggelse. For å ivareta at boligbebyggelse ikke kan etableres overalt er det tatt inn en samlokaliseringsbestemmelse med retningslinje på avstand fra eksisterende bolighus. Dette grepet fanger nok opp en del, men kommunen må være bevisst på om ny plan åpner for spredt bolig- og næringsbebyggelse i områder som tidligere kun åpnet for spredt fritidsbebyggelse. En slik endring må evt. være konsekvensutredet.

Avgrensningen av de ulike sonene (N1, N2, S1 og S2) fremgår av planbestemmelsene. Denne avgrensningen er vanskelig å gjenfinne konkret i plankartet, og vi vil sterkt tilråde at disse sonene tydelig fremgår også fra plankartet. Når det gjelder plankartet vil vi minne om anledningen til å sende dette til Kartverket for sosikontroll.

De videre merknadene som følger her knyttet til spredt utbygging og byggeområdene er gitt fra fylkesmannens reindriffs- og miljøvernavdeling:

Konsekvensutredningen tar for seg nye utbyggingsområder og spredt fritidsbebyggelse. Som nevnt over åpner alle «spredtområdene» nå for spredt bolig- og næringsbebyggelse i tillegg til fritidsbebyggelse. Dette kan vi ikke se er utredet. Det er i tillegg utført en egen utredning for konsekvenser for tamrein og tamreindrift ved bygging av fritidsboliger i Lierne kommune (KU reindrift). Denne rapporten beskriver i hovedsak kun virkningen for de områdene som legges ut som utbyggingsområder og ikke for de nye LNFR-spredt-områdene.

Enkelte av de nye spredtområdene (Gasterfjellet og Stortissvatnet) ønskes plassert i svært viktige områder for reindriften. Dette gjelder i stor grad viktige beiteområder, men og i viktige

områder for flytting, trekk og samling. Vi er derfor ikke enig i kommunens vurdering, da flere spredtområder ligger i reinbeiteområder som er mer eller mindre fri for inngrep. Hyttebygging, selv i liten skala, bidrar til å forringe slike områder. Vi er generelt enig i at spredtområder langs eksisterende veier får liten negativ konsekvens for reindrifta, selv om det her også finnes unntak (f.eks. i flyttlei). Reindriftsavdelingens vurdering er at dersom man gjennom KU reindrift hadde foretatt en vurdering av de nye spredtområdene, ville flere sannsynligvis blitt tatt ut (gjelder i hovedsak N1).

For øvrig viser konsekvensutredningen til at enkelthytter har liten negativ effekt, *men selvsagt er en del av eroderingen av utmark gjennom den såkalte «bit-for-bit-problematikken»* (s. 36 i KU reindrift). KU-en peker jo her på et sentralt poeng, selv om den ikke tar det alvorlig. Reinbeiter kan ikke ivaretas bare ved å tenke på denne planperioden. Ved en utstrakt praksis med spredt bebyggelse vil terskelen for nye inngrep i et område sakte men sikkert senkes, samtidig som verdien som reinbeite forringes.

En strategi med spredt fritidsbebyggelse til fjells vil derfor ikke være en bærekraftig forvaltning av reindriftras arealer på lang sikt. Av hensyn til reindrifta er det plasseringen av ny LNFR-spredt i sone N1 og den høye rammen i sone S1 som er problematisk.

Det legges også opptil spredt næringsbebyggelse innenfor de samme områdene. Det må knyttes en lokaliseringsbestemmelse til næringsbebyggelse, slik at man ikke får tiltak i områder som i all hovedsak er ment for fritidsbebyggelse. Etablering av f.eks. turisthytte e.l. i utmark vil ha vesentlig større konsekvenser enn en tradisjonell fritidsbolig (jfr. KU reindrift), og må vurderes enkeltstående. Spredt næringsbebyggelse må derfor knyttes til LNFR-spredt langs eksisterende vei.

Samtidig er det i bestemmelsene ikke stilt plankrav som slår inn ved samtidig etablering av flere hytter i samme område. Dette medfører at det kan komme et konsentrert antall hytter innenfor et lite område for LNFR-spredt, selv om dette nok ikke er kommunens intensjon.

For temaene naturmangfold, landskap og friluftsliv konkluderer KU med at plangrepet LNFR-spredt har liten betydning for disse interessene. Med de store sammenhengende LNFR-spredt områdene som foreslås i planen, sammen med et stort antall spredt-områder i tilknytning til enkeltstående fritidsboliger/setre, blir det for enkelt å konkludere med liten betydning for disse interessene. Grunnlaget for vassdragsvernene er akkurat friluftsliv, landskap, naturmangfold og reindrift. Vi viser videre til innsigelse til byggegrense mot varig verna vassdrag. Et raskt oppslag i naturbase viser at det er en rekke arter av stor og av særlig stor forvaltningsinteresse særlig langs hovedvassdragsstrengene i de to vassdragene. Samlokaliseringsbestemmelsene fra gjeldene plan er ikke videreført i planforslaget. Med de omfattende spredt-områdene langs veinettet vil plangrepet kunne påvirke landskapsverdiene svært negativt. En generell KU slik den framstår i oversendelsen er ikke tilfredsstillende for å belyse mulige konflikter med naturmangfold, friluftslivsinteresser, landskapsverdier og reindriftsinteresser.

Fylkesmannens reindriftsavdeling og miljøvern avdeling fremmer innsigelse til nye områder som åpner spredt bolig-, næringsbebyggelse sammenholdt med gjeldende plan inntil disse er konsekvensutredet eller det er tatt inn samlokaliseringsbestemmelser som sikrer at disse plasseres i nærheten av eksisterende bolig-, næringsbebyggelse eller veg. Vedrørende spredt boligbebyggelse er det en slik bestemmelse i planforslaget, men kun retningslinje som angir avstand. Avstanden må inn i bestemmelsene, og vi anbefaler en grense på 200 m., også for boliger. For øvrig vises også til merknader knyttet til byggegrenser mot vassdrag.

Merknader til de ulike sonene for spredt bebyggelse:

N1 (7 hytter - 8 boliger - 5 næringsbygg)

Området ligger vest for fv. 342 og 765, nord for den gamle kommunegrensen mellom Nordli og Sørli.

Området innenfor N1 nord for fv. 74 frem til Sandvika ligger i Tjåehkere sijte. N1 berører blant annet flyttleier og oppsamlingsplasser på Gasterfjellet og østover mot Holandsfjellet. I området Portfjellet er det oppsamling, høst-, høstvinter- og vinterbeite. Nye LNFR-spreidtområder i disse områdene er av reindriftshensyn uforutsigbart og kortsiktig og de må tas bort.

Sone N1 inneholder flere flyttleier som krysser fylkesveier hvor det er tilrettelagt for LNFR-spreid. Flyttleier har et spesielt vern gjennom reindriftslovens § 22, og er sentrale i å opprettholde den tradisjonelle bruken av de ulike sesongbeitene i reindrifta. Flyttleienes fysiske areal må ivaretas, men det er også nødvendig med en buffer som sikrer nærliggende områder mot støy og aktivitet fra tiltak som påvirker flyttinga negativt. I tillegg er reindriftskartet et oversiktskart i stor målestokk, slik at faktisk flyttlei kan avvike noe fra kartet både i plassering og bredde. Dette kan ivaretas gjennom hensynssone med retningslinjer eller at spredtområdet fjernes.

Flyttleiene over fv. 345 mellom Ingelsvatnet og Buenget er lagt inn i plankartet og det er bra. Men en større buffer rundt flyttleia er nødvendig, fortrinnsvis fra flyttleia ved Buenget i øst vestover til enden av fv. 345.

Videre bør det lages en større buffer for flyttleia over fv. 342, fra Sørmoen sørover til nærmeste bolig/gårdsbruk i sør (gnr/bnr 10/71).

Flyttleia over Litj-Tunnsjøen er ikke lagt inn, det samme gjelder for flyttleier ved Liminglia og Hovdbekken. Disse bør legges inn. LNF-R spredt bør fjernes fra Strandmoen grustak i nord til eiendomsgrensen mellom gnr/bnr 10/4 og 10/20 i sør. For Liminglia bør LNF-R spredt fjernes fra bebyggelse Liminglia i øst til eiendomsgrense mellom gnr bnr 11/2 og 11/3 i vest. For flyttleia ved Liminghovden bør LNFR-spreid fjernes langs veien fra avkjørsel til Liminghovden i sør til Hovdbekken i nord.

Flyttleia til Tjåehkere sijte som kommer fra Lifjellet over Otersjøen og Skjelbredvatnet blir blokkert av område for spredt fritidsbebyggelse. LNF-R spredt langs fv. 341 fra Storaunet (Ågårdsveien 149) til eiendomsgrense mot gnr bnr 6/6 bør tas bort (dvs. tilnærmet bredden på flyttleia i arealbrukskartet). På Båsdalsveien bør LNFR-spreid fjernes fra eiendomsgrense mellom gnr bnr 6/6 og 6/37 i nord til veiens ende i sør tas bort.

Området mot Havdalen er registrert som et A-verdi (Svært viktig) friluftsområde i Lierne kommunes kartlegging av friluftsområder etter M-98. Området preges av å være urørt, noe kart over større sammenhengende villmarkspregede områder viser. Områdene inn mot Havdalsvatnet ligger i slike villmarkspregede områder. Disse områdene har stor verdi for både friluftslivet og flere arealkrevende arter. Det er innenfor dette området registrert faste ynglinger av jerv.

Rett over grensen til Namsskogan/Røyrvik godtok Fylkesmannen opp ca. 1000 fritidsboliger i Skorovatn. Vi var tydelige på at dette plangrepet ville få virkninger for hele indre Namdal. Presset på områdene inn mot Havdalen vil bli større som følge av denne planen og det vil være svært uheldig å tillate flere fritidsboliger på denne siden av fjellmassivet.

Områdene mellom Nordbakk/Leirmoen og Kvelia er kjente områder for beite- og slåttemark. Slåttemyr er utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven og vurdert som sterkt truet (EN) på rødlisten for naturtyper. Kun få områder er kartlagt tilferdstillende slik at Naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. Spredtområder i dette området vil kunne være konfliktfylt. Vi ber om at disse

områdene tas ut og erstattes med byggeområder etter konkrete utredninger av de ulike områdene. Byggeområdene må ha plankrav og bestemmelser som sikrer kartlegging av naturtyper og rødlistearter.

Området sør for fv.74 og vest for fv. 765 til den gamle kommunegrensen ligger i Låarte sijte. Områdene er i hovedsak vinterbeite, vårbeite m/kalvingsland og sommerbeite. Det er også flere reguleringsplaner i området sør for Laksjøen med tilgjengelige tomter.

Fylkesmannens reindriftsavdeling fremmer innsigelse til samtlige spredtområder på Gasterfjellet og nordover i N1 som ikke ligger i eksisterende LNF-område sone 2 for fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplan. Dette er på grunn av at området er tilnærmet uberørt med flere årstidsbeiter for Tjåehkere sijte og et viktig friluftsliv-område. Videre fremmes det innsigelse til nye LNFR-spredd-områder rundt Stortissvatnet på grunn av beliggenheten i vårbeiter og kalvingsland for Låarte sijte. Videre ber vi om at kommunen enten tilpasser LNFR-spredd til reindriftas flyttleier eller legger inn flyttleiene inn som hensynssoner i de aktuelle spredtområdene. Hvis ikke dette imøtekommes må bestemmelsen som hindrer bygging i reindriftas flyttleier videreføres fra gjeldende kommuneplan. Dette er omtalt under reindriftsavdelingens avsnitt.

N2 (7 hytter, 8 boliger, 5 næringsbygg)

N2 ligger øst for fv. 342 og fv. 765 og nord for den gamle kommunegrensen mellom Nordli og Sørli.

Hele N2 berører Tjåehkere sijte. Det går ei flyttlei over fv. 342 over til Holandsfjellet. Spredtområdene øst for fv. 342 (utenfor vei) bør derfor tas ut av hensyn til flyttlei, oppsamlingsområde og vinterbeite. Se for øvrig omtalen av byggeområde Kvelifjellet med tanke på reindrift.

N2 området omfatter bl.a. Kvelia. Kvelia og områdene rundt er kjent for de mange setrene, slåttemyrene og ulike typer beitemark. For biologisk mangfold er det fremdeles store kunnskapshull selv om man kjenner til en del naturtyper knyttet til slått og beite. Det er i KU ikke gjort vurderinger av dette opp mot foreslåtte spredtområder i område N2. Fylkesmannen ber derfor om at man tar ut spredt bebyggelse innenfor område N2 som kommer i konflikt med disse naturverdiene. Omdisponering av arealer innenfor N2 bør avklares gjennom en reguleringsprosess slik at man får innhentet nødvendig kunnskap før man kan vurdere om omdisponering kan skje. Vi vil også her vise til den betydelige reserven som finnes i Skorovatn.

Fra FV74 til Stygghaugen hyttefelt ligger det et slambehandlingsanlegg. Dette anlegget er planlagt utvidet til å dekke hele Lierne. Det må gjøres konkrete vurderinger av dette anlegges virkning på nærområdet før man kan vurdere å åpne for bolig- eller fritidsbebyggelse. Det er videre flere kjente slåttemyrer langs strekningen. Det vil være behov for ytterligere kartlegginger på denne strekningen før man kan si at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig jf. Naturmangfoldloven § 8. Spredtområdene langs denne strekningen må tas ut.

S1 (15 hytter, 10 boliger, 5 næringsbygg)

S1 ligger sør for den gamle kommunegrensen mellom Nordli og Sørli, øst/nord for fv. 765. Sonen er den med størst ramme, både for hytter og boliger.

Sonen ligger i sin helhet innenfor Tjåehkere sijte v/Hestkjølen-gruppen. Hestkjølen-gruppen driver i samdrift med Jijnjevaerie sameby på svensk side. KU reindrift har gitt sonen liten/middels negativ konsekvens, basert på en generell vurdering. Området og tilstøtende områder er barmarksbeite for Hestkjølen-gruppen og mange av spredt-områdene ligger nærme et gjerdeanlegg for samling og merking på Pålfjellet. Beiteområdet er også tilnærmet

fritt for tekniske inngrep, men har den største konsentrasjonen av eksisterende spredt fritidsbebyggelse (mange gamle setre). Dermed gir det også grunnlag for et større LNFR-spredt-område i veiløs utmark enn ellers i kommunen. Fylkesmannen er bekymret for den høye rammen for fritidsboliger og sonens nærhet til reinbeite (spesielt vårbeite (kalvingsland) og gjerdeanlegget på Pålfjellet. KU reindrift har også vurdert størst negativ konsekvens for reindriften i denne sonen (KU reindrift s. 36 og 37). Gjeldende plan sikret gjennom ytterligere underinndeling av området en spredning av fritidsbebyggelsen over et større område. Et slikt grep er ikke videreført, og en risikerer at en stor andel av «kvoten» fritidsboliger i S1 kommer i et lite område sårbart for reindriften.

Området er dårlig kartlagt for verdier knyttet til biologisk mangfold. Det er rundt flere setre satt en 200-meters buffersone hvor spredt bebyggelse tillates. Setre har vært tillat omdisponert til fritidsbolig tidligere. Dette er noe Fylkesmannen har akseptert. Vi mener allikevel at dette ikke bør være grunnlag for å tillate «fortetting». Det er ofte store verdier knyttet til biologisk mangfold og landskap rundt setervoller i fjellet. Dette gjelder både truede naturtyper som ulike typer beitemark og da truede arter knyttet til disse. Videre finnes det flere registreringer av unntatt offentlighetsarter i denne sonen som blir berørt av spredt-områdene.

Fylkesmannens reindriftsavdeling fremmer innsigelse til sone S1 på grunn av sonens størrelse og omfang. Sonen må deles i to mindre soner (f.eks. sør/øst og nord/vest for Storåa) og opprinnelig ramme fordeles på de nye sonene. Dette for å unngå at hele rammen for S1 kommer konsentrert inn mot viktige reinbeiter i Hestkjølen. Spredt områder rundt setre bør tas ut og spredtområder i konflikt med registreringer av unntatt offentlighetsarter må tas ut. Vi mener da at Naturmangfoldloven § 9 føre-var-prinsippet ikke vil komme til anvendelse for resterende områder.

S2 (7 hytter, 4 boliger, 2 næringsbygg)

S2 ligger sør for den gamle kommunegrensen mellom Nordli og Sørli og vest for fv. 765. Hele området ligger i Låarte slette.

LNFR-spredt langs fv. 348 bør avsluttes ved Kvernbecken (rett vest for Berglia) for å ivareta hensynet til flyttleia over dalføret. Videre kan LNFR-spredt avsluttes ved Bjørvollseteren av samme årsak.

LNFR-spredt langs vei opp forbi Øverseteren (Øvre Jersåsetra) går opp til et gjerdeanlegg. Det er ikke ønskelig med bebyggelse inntil gjerdeanlegget, så vi anbefaler at området avsluttes ved avkjørselen til seteren, ca. 500 meter før veiens ende.

Området Middagsfjellet er et viktig vinterbeite, og dette er relativt godt ivaretatt med en stor hensynssone. Spredtområdene ved Pedersenseteren og Litjønna ligger langt fra vei, og disse bør fjernes.

Også i dette området er det flere setre som man har tillat spredt-områder rundt. Vi viser til merknadene ang. dette til område S1.

Spredt områder rundt setre må tas ut. Vi mener da at Naturmangfoldloven § 9 føre-var-prinsippet ikke vil komme til anvendelse for resterende områder.

Nye byggeområder:

Kvelifjellet:

Område avsatt til fritidsbebyggelse mm (idrettsanlegg, hotell og overnatting) langs fv. 342 over Kvelifjellet. Området er på 5,5 km² og strekker seg knapt 3 km langs fylkesveien, fra ca. 550 moh til 600 moh. Områdets formål er noe uklart, også hvor de ulike tiltakene vil komme.

KU reindrift gir området middels/stor verdi med lite/middels omfang, med konsekvensgrad liten/middels negativ. Området øst for fylkesveien beskrives som et reserve-område vinterstid for Tjåehkere sijte, og at det går ei meget viktig flyttlei nord for hyttefeltet. Dette er ikke korrekt, flyttleia kommer midt i planområdet. Hele området er også oppsamlingsområde.

Konsekvensene av planforslaget kan bli at vinterbeite øst for fylkesveien blir vanskelig å bruke, samtidig som at området generelt vil bli påvirket av mye ferdsel i forbindelse med hyttene, og dermed påvirke beitebruken negativt. Vinterbeite er minimumsfaktoren for distriktet (setter begrensning for reintall/produksjon). Derfor er det meget viktig å ha tilgang til også reserve-områder dersom beiten lenger vest blir vanskelig å benytte.

Konsekvensene av fritidsbebyggelse for rein er for øvrig behørig omtalt i KU reindrift s. 18-20.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at da Fylkesmannen behandlet områdeplan Skorovas i Namsskogan og Røyrvik kommuner påpekte vi at en slik utbygging ville få konsekvenser for vår vurdering av annen fritidsbebyggelse innenfor Tjåehkere sijte. Dette har vi blant annet vektlagt i vår uttalelse til oppstart av kommuneplanens arealdel i Røyrvik kommune. Planens omfang i Skorovas gjør det utfordrende for oss å akseptere nye større områder for fritidsbebyggelse innenfor distriktet. Dersom kommunen ønsker å tilrettelegge for langrenn/ski på sørsiden av Sandvikfjellet, mener vi at man heller bør se på tilrettelegging for overnatting etc. i Sandvika sentrum som et alternativ, som bare er 3 km fra planområdet. Langrennsløyper langs fv. 342 kan tilrettelegges i samråd med reindrifta. For fritidsboliger mener vi kommunen har såpass med ledig kapasitet ellers at det ikke er grunn til å etablere et nytt område hvor det i dag nesten ikke er bebyggelse.

I Lierne kommunes kartlegging av friluftsområder etter Miljødirektoratets veileder M-98 er området kartlagt som et A-verdiområde (svært viktig). Byggeområdet er på ca. 5 km² med en ramme på 80 fritidsboliger. Det er derfor vanskelig å si noe om hvor disse fritidsboligene vil bli realisert. Fylkesmannen vurderer at området slik det er foreslått vil påvirke friluftsområdet negativt og ikke positivt som kommunen konkluderer med i KU. 80 hytter på et så stort område vil helt klart privatisere store deler av friluftsområdet. Vi viser til T-2/16 og punkt 3.10 om innsigelser knyttet til friluftsområder. Vi mener videre at kunnskapsgrunnlaget, jf. Naturmangfoldloven § 8, ikke er tilfredsstillende for området. Området ligger på en kalkåre og det er derfor stor sannsynlighet for at finnes naturverdier av regional eller nasjonal verdi der. Det er svært sannsynlig at man finner rikmyr i området, men trolig vil det og være slåttemyrer innenfor byggeområdet. Slåttemyr er en sterkt truet naturtype (EN) som også har et spesielt vern gjennom å ha blitt utvalgt naturtype. SAT-SKOG kartlaget er satellittdata over alder på skog. Denne dataen viser at det finnes flere områder med eldre skog (>80 år). Eldre skog i kalkrike områder er og viktige områder for en rekke truede arter. Det er behov for ytterligere kartlegginger av naturtyper i området før virkningene av planforslaget kan vurderes. Vi mener Naturmangfoldlovens § 9 om føre var prinsippet må komme til anvendelse.

Fylkesmannens reindrifts- og miljøvernavdeling fremmer innsigelse til byggeområde Kvelifjellet med bakgrunn i omfang og størrelse. Byggeområdet vil hindre bruken av reindriften flyttlei og oppsamlingsområde, og medfører at Holandsfjellet blir vanskelig å benytte som vinterbeite. Byggeområdet vil videre påvirke et A-verdi friluftsområde negativt og privatisere et stort attraktivt friluftsområde. Området er ikke tilfredsstillende konsekvensutredet og det er stor sannsynlighet for at det finnes store naturmangfoldverdier innenfor byggeområdet som vil bli negativt påvirket av planforslaget.

Sandmoen:

Fylkesmannens reindriftsavdeling har i brev av 31.5.17 fremmet innsigelse til reguleringsplan F3 og F4 for Sandmoen 6/7. For felt F3 fremmet vi innsigelse til hyttetomt BFR1. For felt F4 fremmet vi innsigelse til hyttetomter BFR1 og BFR17-BFR20 og vegtraseene V7, V8, V12-V14, V16-V19, V27-V28 og V30. Bakgrunnen for innsigelsene er at Lifjellet er et sentralt reindriftsområde for Låarte sijte (Luru reinbeitedistrikt). Distriktet har høstvinter-, vinter- og vårbeite her, samt oppsamlingsområde og gjerdeanlegg som brukes vinterstid. Reindriftsavdelingen opprettholder innsigelsen til disse områdene

Sandnes:

Planområde for fritidsbebyggelse, med foreslått ramme på 25 hytter. Hoveddelen av området var tidligere en gammel disposisjonsplan med til sammen 19 hytter, hvorav en er blitt bygget. Området ligger i Tjåehkere sijte, og området mellom Tunnsjøen og Limingen benyttes hovedsakelig under vårflyttinga og som høst og høstvinterbeite. Selve planområdet er utenfor viktige beiter, men en større utbygging kan medføre økt aktivitet i området og redusere verdien som beiteland. KU reindrift har satt konsekvens *liten negativ*. Vi mener at rammen for antall hytter innenfor planområdet må reduseres, jfr. konsekvensene beskrevet i KU reindrift s. 34-35. 25 hytter vil endre områdets karakter og øke aktivitet og ferdsel, og dermed føre til at rein på beite unnviker området. Et mindre antall fritidsboliger gir mindre konsekvenser for beitebruket. Vi vil også i denne saken vise til områdeplanen for Skorovas og den betydningen den har for vår vurdering av nye hytteområder i Tjåehkere sijte. Byggeområdet er 40 minutter fra Skorovas.

SAT-Skog viser at hele området består av gammel skog eldre en 80 år. Det må utarbeides bestemmelser til dette området som sikrer at hele byggeområdet blir kartlagt etter DN-Håndbok 13 for man kan åpne for utbygging i dette området.

Reindriftsavdeling fremmer innsigelse til omfanget av byggeområde Sandnes. Det er svært uheldig å punktere et nytt område med fritidsbebyggelse i Tjåehkere sijte når det finnes tilgjengelige områder for fritidsbebyggelse andre steder innenfor reinbeitedistriktet. Omfanget er betydelig i et område som inneholder vår- og høstbeiter.

Landbruksavdelingen:

Kvelia er av Landbruks- og matdepartementet (LMD), i samarbeid med Klima- og miljødepartementet, valgt ut som et nasjonalt utvalgt kulturlandskap (UKL). Som kommunen selv skriver er dette ikke noe verneområde, men området er gjennom den nasjonale prosessen gitt et statusløft ut fra hvordan området er blitt drevet og forvaltet gjennom generasjoner. Landbruksavdelingen vil gi kommunen honnør for å trekke Kvelia UKL fram som en hensynssone kulturlandskap i kommuneplanens arealdel. Dette er godt i tråd med råd gitt av LMD.

Stortinget vedtok enstemmig en ny nasjonal jordvernstrategi i desember 2015, som innebærer en innskjerping av den årlige omdisponeringa av dyrka jord fra 6000 daa til 4000 daa årlig. Dette målet skal gradvis nås innen 2020. Vi vurderer ikke arealene i Lierne til å være utsatt for stort press, men det forventes med bakgrunn i de sentrale politiske føringene at omdisponering av dyrka mark holdes på et minimum. Det er store skog- og utmarksområder også i tilknytning til infrastrukturen i Lierne, og landbruksavdelingen hadde primært sett at nye næringsarealer ikke ble lagt til dyrka jord.

Det er to byggeområder som berører dyrka jord i planforslaget, 14/10 Berg - Blomdal maskin og 6/4 Fagerstrand – Nordli totaktsservice. Til sammen omdisponeres ca 16 daa dyrka jord gjennom disse forslagene. Landbruksavdelingen har tidligere hatt dialog med kommunen om disse områdene, og vi har etter befarig og en samlet vurdering kommet fram til at vi ikke vil fremme innsigelse til disse så lenge dette er vurderinger og arealprioriteringer som nå foretas i kommuneplanens arealdel.

LNFR-R spredt-områdene inneholder også til dels betydelig areal med dyrka mark. I bestemmelsene til LNFR-R spredt forutsetter landbruksavdelingen at det må tas inn et lokaliseringsskriterium som innebærer at verken bebyggelse eller adkomstveger skal bygges på dyrka jord. Landbruksavdelingen har innsigelse til LNFR-spredt inntil dette tas inn i bestemmelsene.

I retningslinjene til LNFR-områdene framgår det at «Oppføring av kårbolig tillates, men ikke på dyrka jord.» Etter landbruksavdelingens vurdering må denne setningen tas ut, evt. skrives om. Vi er enig i at oppføring av kårbolig faller innenfor LNFR-formålet dersom kårboligen er nødvendig for drifta av landbrukseiendommen. Det at den skal være nødvendig for drifta av landbrukseiendommen er et helt vesentlig kriterium for at den faller innenfor LNFR-formålet. Vurderinger knyttet til dette framgår av LMDs Rundskriv M-1/2013 og egne brev fra LMD vedr kårboliger. Setningen kan derfor ikke stå slik, og må enten tas ut, evt. klargjøres i tråd med de vurderingene som uansett må foretas for å kunne være innenfor landbruksformålet.

Miljøvernavdelingen:

Varige verna vassdrag

Store deler av Lierne ligger innenfor vassdragsvernområdene for Sørlivassdraget og Sandølavassdraget. Sørlivassdraget er vernet etter verneplan III og Sandølavassdraget etter verneplan IV. Begge vassdragene er godt beskrevet med tanke på vernegrunnlaget og verdiene som finnes der.

Sørlivassdraget:

Vernet i 1986 med grunnlag i urørthet og som type-/referansevassdrag. Vassdraget ligger helt øst i Trøndelag og drenerer mot Sverige. Elveløpene og de store vannene i vassdraget knyttes det særlig store verdier til i form av elveløpsform og landfauna. De virkelig store verdiene for naturmangfold i Sørlivassdraget knytter seg til vassdragets plassering langt øst. Særlig lav- og sopparter knytter det seg store verdier til. Videre er områdene viktige for friluftslivet og reindrifta.

Sandølavassdraget:

Vernet i 1993 med grunnlag i urørthet og som type-/referansevassdrag i indre Trøndelag. Det er knyttet store verdier til naturmangfold langs vassdragene i form av elveløpsformer, land- og vannfauna og ikke minst botaniske forekomster. Disse knyttes gjerne til vassdragene. Videre er friluftslivsinteresser og reindrift en del av grunnlaget for vernet.

Rikspolitiske retningslinjer for varig verna vassdrag (1994) (RPR-VVV) skal legges til grunn for planleggingen. De nasjonale mål for forvaltningen av de vernede vassdrag er gitt ved Stortingets behandling av verneplanene for vassdrag, bl.a. i Innst. S. nr 10 (1980-81). For å oppnå målene, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å:

- a. unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø,
- b. sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene,
- c. sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningsskonsentrasjoner,
- d. sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi,
- e. sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket.

Vi kan ikke se at retningslinjene er nevnt eller lagt til grunn i utarbeidelsen av planen. Med de store verdiene knyttet til Sørli- og Sandølavassdraget er dette en mangel ved planen.

Det er i bestemmelsesens punkt 5.7 bokstav d fastsatt en byggegrense på 50 meter mot vassdrag i de varig vernede vassdragene. Med de store verdiene som knyttes til vassdragene og 100-metersbeltet langs disse vil en byggegrense slik den er foreslått være svært negativt for vassdragsvernet. Konsekvensutredningen for spredt-områdene er svært mangelfull og vi kan ikke se oss enige i at dette plangrepet er av liten betydning for naturmiljø, landskap, friluftsliv og reindrift. Vi viser til punkt som kommenterer dette nærmere. Videre viser naturbase at det langs vassdragene er registrert flere arter som er av forvaltningsmessig stor og svært stor betydning. Eksempelvis er Hjelmrugg (CR), Taigabendellav (EN), Gråotbeger (VU), Mørk voksfibersopp (VU) truede lav-/sopparter som finnes i tilknytning til 100-metersbeltet langs vassdragene. Langs vassdragene er det og stor sannsynlighet for at man finner viktige naturtyper av A-verdi. Lierne er dårlig kartlagt med tanke på både naturtyper og rødlistearter. Plangrepet kan derfor komme i konflikt med både kjente lokaliteter av arter og naturtyper, men og ikke kartlagte.

Vi viser til rundskriv T-2/16 som klargjør innsigelsespraksisen til miljøforvaltningen og punkt 3.12 om varig verna vassdrag:

Innsigelse skal vurderes når foreslått ny arealbruk i planforslaget vil komme i konflikt med:

- Forskrift 10. november 1994 om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, samt punkt 3.6 om naturtyper og arter:

Innsigelse skal vurderes når foreslått ny arealbruk i planforslaget vil komme i konflikt med bl.a:

- Truede arter (CR-Kritisk truet, EN-Sterkt truet og VU-Sårbar) og deres leveområder, jf. gjeldende Norsk rødliste for arter.
- A-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-håndbok 13 og A- og B-lokaliteter kartlagt etter DN-håndbok 19 som ikke fanges opp av punktene over.

Beskrivelsen og grunnlaget for vernet viser til at det er store verdier langs vassdragene. Vi viser derfor også til Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet.

Miljøvernavdelingen fremmer innsigelse til bestemmelser om byggegrense mot varig verna vassdrag på 50 meter av hensynet til kjente verdier innenfor vassdragsvernområdene, Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet og at plangrepet kombinert med LNFR-spredt områder kommer i direkte konflikt med Rikspolitiske retningslinjer for de varig vernede vassdragene Sandøla og Sørilivassdraget.

Innsigelsen kan trekkes hvis det innenfor spredtområdene fastsettes en byggegrense på 100-meter mot vassdragene. Vi viser videre til innsigelse til LNFR-spredt områdene.

I plankartet har det underveis i høringsprosessen dukket opp samferdselslinjer for dagens godkjente løyper for rekreasjonsløyper (svarte stiplede linjer på tvers). I tillegg har kommunen valgt å vise to løyper for fremtidig motorferdsel (røde stiplede linjer på tvers). Dette er løypene Berglia-Blåfjellet og Garasjen-Vargtjønna. Disse er ikke godkjent pr. i dag, og det er derfor uheldig å vise disse i plankartet. Miljøvernavdelingen har tidligere signalisert

at vi vil påklage evt. løyper i Berglia og Fiskløysdalen. Dette standpunktet har ikke endret seg. Miljøvernavdelingen ber derfor om at man tar ut disse linjene av kartet.

Kommunalavdelingen:

Barn- og unges interesser:

Det fremkommer av Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen at kommunen, i forbindelse med den kommunale planleggingen skal:

- Vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandlingen etter plan- og bygningsloven.
- Foreta en samlet vurdering av barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet.
- Utarbeide vedtekter, bestemmelser og retningslinjer om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge, som skal sikres i planer der barn og unge er berørt.
- Organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer frem og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.

Vi vurderer ut fra oversendt planmateriale at kommunen har lagt seg på en minimumsstandard hva gjelder å oppfylle disse kravene. Vi kan ikke se at konsekvenser for barn og unge har vært en del av konsekvensutredningen som er gjennomført. Dette har nok sammenheng med omdisponeringene som foreslås som for en stor del handler om fritidsbebyggelse samt noe turistformål og næring.

Det skrives noe om barn og unges interesser på s. 31 i planbeskrivelsen hvor man konkluderer med at det er rikelig tilgang på trygge utearealer. Det sies derimot veldig lite om kvaliteten på disse ut over at opparbeidede lekearealer stort sett er å finne ved skoleområder og idrettsanlegg. Det fremkommer ellers at det ved fremtidige detaljreguleringer skal avsettes tilstrekkelig areal til lekeareal (gjelder bolig og hytteområder). Vi kan imidlertid ikke se at dette er sikret gjennom planbestemmelsene, noe vi absolutt mener burde vært gjort for å sikre barn og unge gode arealer for lek og aktivitet i tilknytning til boligområder. Planbestemmelsene sier da således heller ikke noe om krav til størrelse og kvalitet på arealer av betydning for barn og unge. Dette vurderes som en svakhet ved planen.

Når det gjelder medvirkning ser vi fra planbeskrivelsen at det har vært eget opplegg med ungdomsrådet. Dette er selvfølgelig positivt, men vi mener kommunen nok i større grad kunne involvert ulike grupper barn og unge, eks. gjennom opplegg i skoler og barnehager i tillegg.

Vi mener kommunen generelt burde bestrebet seg mer på å oppfylle kravene til den kommunale planleggingsprosessen slik de er nedfelt i Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen. Vi vil videre sterkt anbefale at det tas inn bestemmelser som sikrer at det avsettes tilstrekkelig (omfang og kvalitet) arealer for lek og uteopphold i forbindelse med evt. fremtidige detaljreguleringer for bolig. I og med at det ikke avsettes areal til fremtidig boligformål i planforslaget vil slik plan være i strid med kommuneplanens arealdel og derved (gitt aktuelt formål) automatisk utløse krav om konsekvensutredning hvor hensynet til barn og unge må utredes og ivaretas.

Samfunnssikkerhet og beredskap:

Det er vedlagt en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse fra 2014, og kommunen hevder verken risikosituasjonen eller sårbarhetsbildet har endret seg etter dette. Analysen er planlagt revidert i 2018. Vi mener den med fordel kunne vært revidert i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Til de konkrete utbyggingsområdene som foreslås omdisponert er sjekkliste utarbeidet av DSB lagt til grunn i vurderingene. Vi vurderer at dette gir et dekkende

bilde av mulige tema som man må ta høyde for i planleggingen og har ellers ingen øvrige merknader til ROS-vurderingene.

Til planbestemmelsene:

5.1: Bestemmelsen er unødvendig, og bør tas ut. Bestemmelser til plan bør ikke gis i større omfang enn det som er nødvendig.

5.2: Forholdet mellom reguleringsplaner som ikke er opphevet (og derfor gjelder) og kommuneplanens arealdel styres av pbl § 1-5, 2. ledd. Etter andre setning ser det ut som en har ment å bestemme at gjeldende, eldre planer skal gå foran kommuneplanens arealdel. Så lang ser det greit ut. Den siste setningen er derimot overflødig, da reguleringsbestemmelser som er i strid med loven uansett ikke er gyldige. Hva som menes med privatrettslig karakter er heller ikke klart for Fylkesmannen. Siste setning bør tas ut.

5.5, første setning: Etter pbl § 30-6 kan det gis bestemmelser om at paragrafene om vann- og avløp også skal gjelde for fritidsbebyggelse. For annen bebyggelse gjelder de uansett. Bestemmelsen bør rettes til fritidsbebyggelse.

Videre må de områdene bestemmelsen gjelder for vises som hensynssone etter § 11-8, 3. ledd bokstav b.

Når det gjelder andre setning, så er vi usikre på hva som bestemmes her. Vi minner om at plan- og bygningsloven er en såkalt ja-lov, dvs. at dersom en fyller vilkårene for å få tillatelse, så har en krav på dette. § 27-4 om atkomst gjelder generelt. Dersom bestemmelsen er ment som et eksempel, bør den tas ut.

5.7:

Byggegrense: I d og e er det nevnt at naust og midlertidige flytebrygger kan oppføres. Vi minner om at disse i så fall må være i samsvar med/ikke i strid med planformålet. Dvs. de må enten ligge i byggeområder eller i spredt-områder, ev. må flytebryggene være så vidt midlertidige (ikke mer enn 2 måneder og ikke gjentatt plasseringer) at de ikke anses å være i strid med planformålet.

Når det ellers gjelder d og e, viser vi til Miljøverndepartementets veileder T-1491, side 93, 2. spalte. Det framgår her at dersom det skal angis byggegrense langs vassdrag, må det klart og entydig framgå *hvilke bestemte bygge- og anleggstiltak som forbyr*, samt hvilke vassdrag forbudet skal gjelde og hvor langt inn på land forbudet skal gjelde. Bestemmelsen må derfor gjøres klarere.

U-grad spredt boligbebyggelse: Det er ikke klart for Fylkesmannen hva en ønsker å oppnå med første setning. Utgangspunktet er at en kan oppføre spredt boligbebyggelse. Skal ikke disse kunne bygges på fradelte tomter? Videre er det slik at gjeldende rett åpner for at en kan fradele lovlig etablert bebyggelse uavhengig av om bygningen er i strid med planformålet eller ikke. Fylkesmannen mener dessuten at det ikke kan gis bestemmelser som forbyr fradeling, verken av tomt eller festepunkt, til tiltak som er i samsvar med formålet.

Fylkesmannen gjør ellers oppmerksom på at «antall» som omfang for spredt bebyggelse må gjelde BYGNINGER, ikke eiendommer eller enheter.

U-grad spredt fritidsbebyggelse: Første setning: som ovenfor om spredt boligbebyggelse.

Videre kan det ikke angis andre beregningsmåter enn de som følger av teknisk forskrift. Terrasser inngår ev som angitt i teknisk forskrift.

Som tidligere nevnt må det angis omfang og lokalisering også for tiltak som naust og midlertidige flytebrygger som skal ligge mer enn 2 måneder eller plasseres ut gjentatte ganger.

5.8: Det legges til grunn at soner for flom og ras vises på kartet.

5.9 og 5.10: Det kan bare gis retningslinjer og ikke bestemmelser til hensynssoner hjemlet i § 11-8, 2. ledd c.

5.11: Bruksendring landbruksbygg

Det er en forutsetning for at bruksendringen er i samsvar med formålet at en er innenfor landbruksbegrepet, se ny veileder «Gården som ressurs», som erstatter Landbruk+veilederen. Ny næringsvirksomhet etter endt drift, og som ikke er ansett som landbruk, trenger dispensasjon.

6 Planer som fortsatt skal gjelde: alle planer som ikke er opphevet gjelder. De går enten foran arealdelen i sin helhet, eller så «overstyres» de av kommuneplanens arealdel ut fra prinsippet om at nyeste plan går foran ved motstrid, jf pbl § 1-5, 2. ledd. Det er ikke anledning til å bruke kommuneplanens arealdel til å «fylle ut hull» eller «endre» eldre reguleringsplaner. På den andre siden vil en angivelse av utnyttingsgrad for bygge- og anleggsområder i kommuneplanens arealdel gå foran eldre planer. I og med det er sagt at de opplistede planene går foran arealdelen, forstår vi det slik at det er disse planene som ved motstrid skal gå foran arealdelen. Da kan ikke nyere arealdel brukes for å fylle ut mangler ved eldre reguleringsplaner.

Reindriftsavdelingen:

I Lierne kommune er det to reinbeitedistrikt som har sine beiteområder, Låarte sijte (Luru reinbeitedistrikt) og Tjåhkere sijte (Østre Namdal reinbeitedistrikt). Innenfor kommunens grenser finner man alle typer av sesongbeite, flytt- og oppsamlingsområder og gjerdeanlegg for merking og slakt.

Dagens reindriftspolitikken bygger på en tredelt målsetting om økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft der økologisk bærekraft står særlig sentralt. Økologisk bærekraft innebærer et reintall tilpasset beitegrunnlaget. Regjeringen ønsker også å arbeide for en bedre sikring av reindriftens arealer (Meld. St. 9 (2011-2012) *Landbruks- og matpolitikken* og Meld. St. 32 (2016/2017) *Reindrift*).

Reindrifta er sentral i den sørsamiske kulturen. Nasjonale forpliktelser etter Grunnlovens § 108, og folkerettens regler om urfolk og minoriteter, pålegger Norge et særlig ansvar for å legge forholdene til rette for at denne næringen kan opprettholdes og utvikles.

Reindriftsavdelingen har noen kommentarer til planbeskrivelsens omtale av reindrift. Punkt 4.1.2 omhandler reindrift (s. 16) og i avsnitt to står det:

Med unntak av ca. 62 km² (2 % av total arealet) er Lierne et område for reindrift, jf. reindriftskartet. For at reindrifta og andre næringer skal være bærekraftige vil det være viktig at man finner løsninger som medfører at de enkelte næringene ikke legger begrensninger på andre næringer. Det vil være vanskelig å kalle en næring bærekraftig hvis den begrenser eller forhindrer annen næringsutvikling. Dette medfører at det påligger alle næringer et ansvar om å finne gode løsninger som medfører at det finnes en plass for alle (vår saksbehandlers understreking).

Med utgangspunktet i folkerettsforpliktelser vil reindrifta som urfolksnæring i mange tilfeller ha forrang foran mange andre interesser i utmarka. Vi regner med kommunen er klar over

dette, og er derfor usikker på hva kommunen mener med denne omtalen i planbeskrivelsen. Avsnittet kan tolkes på flere måter, og vår klare anbefaling er derfor at det fjernes.

I avsnitt fem vises det til at reindrifta i Sverige målt ut fra ulike faktorer (produksjon, antall reineiere, reintall mv.) klarer seg like bra som for 60 – 70 år siden, og at reintallet i Lierne har økt siden begynnelsen av 1900-tallet. Kommunens konklusjon er at arealbruksendringer i kommunen ikke har hatt vesentlig innvirkning på reindrifta. I den forbindelse minner vi om at det er generell enighet i forskningsmiljøet om at menneskelig aktivitet i forbindelse med arealinngrep forstyrrer reinen og dermed reduserer reinens bruk av nærliggende områder. Dette er også omtalt i kommunens konsekvensutredning. Åpenbart må også kommunen forholde seg til at reindrifta har et særskilt vern gjennom både internasjonalt og nasjonalt lovverk (jfr. tidligere avsnitt).

Kommunen har fått utarbeidet en egen konsekvensutredning for temaet reindrift og det er bra. Den gir et godt beslutningsgrunnlag for kommunen, men en mangel er at ny spredt bebyggelse ikke er vurdert tilstrekkelig. Dette er omtalt i eget felles avsnitt og til de enkelte sonene. Videre angis det som avbøtende tiltak at dialog mellom reindrifta og kommunen/entreprenører ved bygging av hytter bidrar til å redusere negative konsekvenser. Anleggsperioden er viktig å tilpasse for alle tiltak, men vi ser det som utfordrende rent praktisk å gjennomføre dette for LNFR-spredd. Da må dette evt. innføres som et vilkår i en byggetillatelse fra kommunen til den enkelte hyttebygger.

Videre har vi merknader til enkelte LNFR-spredd-områder som er en videreføring av tidligere områder som berører flyttleier. Vi håper kommunen tar merknadene til følge, slik at det ikke blir nødvendig å gjøre tilleggsvurderinger til hver enkelt byggesak i spredtområder med flyttlei (jfr. bestemmelse i forrige plan som sikrer reindrifas flyttlei). Kommunen har i utgangspunkt to muligheter å løse dette på, enten ved å legge inn flyttleiene som hensynssoner i de ulike spredtområdene som er omtalt, eller omgjøre LNFR-spredd til LNF-R hvor dette er aktuelt. Tas ikke merknadene til følge, må det opprettes en bestemmelse som sikrer de aktuelle områdene omtalt i sone N1 og S2, men det er ugunstig å vise spredtområder i plankartet som ikke er endelig avklart.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
Fungerende kommunaldirektør
Kommunalavdelingen

Thomas Møller
Seniorrådgiver
Kommunalavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:
Landbruksavdelingen: Svein Bjørk – 74 13 80 57
Miljøvern avdelingen: Thomas Aarskog – 74 16 80 75
Kommunalavdelingen: Thomas Møller – 74 16 81 26

Reindriftsavdelingen: Svein Bjørk - 74 13 80 57

Sosial-, helse- og barnevernavdelingen: Toril Bjørken Skjørholm - 74 16 81 56

Kopi til:

VG 9 Låarten sijte / Luru reinbeitedistrikt	Bergkollvegen 7	7760	SNÅSA
VJ 10 Tjåehkere sijte / Østre- Namdal reinbeitedistrikt	v/ nestleder Mats Joma, Hudningsdalsv eien 2112	7898	LIMINGEN
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
VJ 10 Tjåehkere sijte / Østre- Namdal reinbeitedistrikt	v/ leder Anta Joma, Stallvikveien 2173	7893	SKOROVAT N
VJ 10 Tjåehkere sijte / Østre Namdal reinbeitedistrikt	v/Odd Bjørnar Bjørkås, Kvamsveien 467	7884	SØRLI
Sametinget / Sámediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Statens Vegvesen Region Midt	Fylkeshuset	6404	Molde

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

LIERNE KOMMUNE Sentraladministrasjonen	
Ar saksnr. 15/4745	Dok.nr. 77
- 6 NOV. 2017	
Ark kode P 141210	
Ark kode S	
Avdeling	Saksbeh. RONI
Kassasjonsår	Gradering

Vår dato: 03.11.2017
Vår ref.: 201706743-4
Arkiv: 323
Deres dato: 18.09.2017
Deres ref.: 15/4745-59-RONI

Saksbehandler:
Åse Winther

NVE fremmer innsigelse til kommuneplanens arealdel 2017-2025 - Lierne kommune

Viser til ovennevnte kommuneplan til offentlig ettersyn.

NVE har følgende kommentarer:

Lierne kommune er en fjellkommune som ikke har store utfordringer hva gjelder naturfare. I følge NVEs aktsomhetskart er det lite utslag innenfor kommunen som også ligger over marin grense. Det er utarbeidet en bestemmelse som stiller krav til at tiltak skal vurderes opp mot NVEs aktsomhetskart for ulike skredtyper, noe som er positivt.

Allmenne interesser i vassdrag

Sørlivassdraget og Sanddøla, Gressåmoen, Øvre Luru er to vassdrag i Lierne kommune som er varig vernet gjennom verneplan for vassdrag. Tunnsjøen og Limingen er to store regulerte innsjøer som ligger på grensen mellom Lierne kommune og Røyrvik kommune, samt at det er noe småkraftutbygging.

I forslag til bestemmelser til kommuneplanens arealdel er det foreslått byggeforbudssone for de ulike vassdragene med henholdsvis 50 meter til hovedvannstrengen innenfor verneplanene og 10 meter til sidevassdragene, og for vassdrag som ikke er innenfor verneplanene er byggegrensen 25 meter til hovedvannstrengen og 10 meter til mindre sidevassdrag.

På generelt grunnlag er det innarbeidet en holdning om at det bør settes en minimum byggegrense på 100 meter for varig vernet vassdrag. I kommuneplanens arealdel for Lierne kommune som ble vedtatt i 2011 mener NVE at bestemmelsen om byggegrense ivaretar vassdragshensynet på en tilfredsstillende måte. Her står det følgende: «Langs verna vassdrag (Sanddøla og Sørli-vassdraget) gjelder 100 m byggegrense. Dersom det fra før er tekniske inngrep nærmere enn 50 m fra strandlinje, gjelder 50 m byggegrense. Dette forutsatt at nytt tiltak ikke ligger mer enn 100 m fra eksisterende teknisk inngrep».

Hvorfor kommunen ønsker å åpne opp for en annen byggegrense enn tidligere er ikke beskrevet i sakens dokumenter. I plan og bygningslovens § 1-8 står det at «I 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser». Likevel åpner denne paragrafen også opp for å kunne fastsette andre byggegrenser igjennom en kommuneplanprosess. I Rikspolitiske retningslinjer for varig vernede vassdrag er også definisjonen av

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

vassdragsbeltet en sone på 100 meter. Det er mulig å kunne ha en annen byggegrense enn 100 meter, men da bør det gjennomføres en utredning hvor man ser på vassdraget i sin helhet og vurderer differensiert byggegrense ut fra naturmangfold og bruksinteresser. Verneplan for Vefsna er et slikt eksempel.

NVE mener at det er svært uheldig at kommunen åpner opp for en så marginal byggeforbudssone som 50 meter for vernede vassdrag. Vernegrunnlaget for både Sørlivassdraget og Sanddøla er deres urørthet og stort naturmangfold som skal tillegges stor vekt i den generelle saksbehandlingen. For enkelte utbyggingsområder kan man akseptere bebyggelse nærmere vassdraget enn 100 meter, men det må avklares i reguleringsplan eller annen detaljert saksbehandling hvor naturmangfoldloven og vannressursloven skal vurderes.

NVE fremmer innsigelse til kommuneplanens arealdel inntil planbestemmelsen om byggegrense til varig vernet vassdrag endres fra 50 meter til 100 meter.

For større vassdrag som ikke ligger innenfor verneplan for vassdrag er det i planens bestemmelser stilt krav om byggegrense på 25 meter. NVE mener denne grensen er for marginal for å ivareta vassdragshensynet og flomfare.

NVE tilrår Lierne kommune å endre planbestemmelsen fra 25 meter til 50 meter.

Videre er det utfordrende å akseptere en minimum byggegrense på 10 meter langs mindre vassdrag, her menes vassdrag under to meters bredde. I et klimaperspektiv er det de mindre bekkene som har størst utfordring til å håndtere større hendelser med intense nedbørsmengder og vi ser ofte flommer på steder det tidligere ikke har vært problemer. Dette fører igjen til større fare for flomskred på grunn av erosjon. NVE mener at det er svært uheldig at kommunen åpner opp for bebyggelse så nært mindre vassdrag som 10 meter. I alle NVEs veiledere tilrår vi alltid en minimum byggegrense på 20 meter og at i enkelte områder bør avstanden være enda større.

NVE fremmer innsigelse til kommuneplanens arealdel inntil bestemmelsen om byggegrense til mindre vassdrag endres fra 10 meter til 20 meter.

I bestemmelse 5.7 e) om kantvegetasjon langs dyrkamark åpner kommunen opp for en bredde på kantvegetasjonen på 5 meter. Slik vi forstår denne bestemmelsen er det for fremtidige nydyrkingssaker. Kommunen har ikke mulighet til å utarbeide bestemmelser til kommuneplanens arealdel som er i strid med nydyrkingsforskriften som stiller krav om minimum 6 meter bred kantvegetasjon. Det er ikke nødvendig å ha en slik bestemmelse i kommuneplanens arealdel da slike søknader likevel må behandles etter vannressurslovens § 11 og nydyrkingsforskriften.

NVE fremmer innsigelse inntil bestemmelsen om kantvegetasjon tas ut eller endres i tråd med nydyrkingsforskriften.

Flom

I § 5.8 i bestemmelsene til kommuneplanen er flomfaren ivaretatt med krav om sikkerhet mot 200-årsflom med et tillegg på 0,5 meter som er sikkerhetsmarginen for flomberegningene. Videre åpner bestemmelsen opp for lavere sikkerhetsmargin på tilbygg under 25% av totalt bebygd areal. I siste revidering av TEK 17 er det endringer i sikkerhetskravene til mindre tilbygg, her menes under 50 m², hvor disse kan plasseres i F1, sikkert mot en 20-årsflom. Sikkerhetskravene for flom er hjemlet i TEK 17 og det kan ikke utarbeides bestemmelser til kommuneplanens arealdel som endrer sikkerhetskravene.

NVE fremmer innsigelse til kommuneplanens arealdel inntil planbestemmelsen om flom er endret i tråd med sikkerhetskravene i TEK17.

Tilrådning

NVE tilrår Lierne kommune å endre planbestemmelse om byggegrense utenfor varig vernet vassdrag fra 25 meter til 50 meter.

Innsigelse

NVE fremmer innsigelse til kommuneplanens arealdel inntil planbestemmelsen om byggegrense til varig vernet vassdrag endres fra 50 meter til 100 meter, bestemmelsen om byggegrense til mindre vassdrag endres fra 10 meter til 20 meter og bestemmelsen om kantvegetasjon tas ut eller endres i tråd med nydyrkingsforskriften. Videre fremmer vi innsigelse til planbestemmelse 5.8 inntil den er i tråd med sikkerhetskravene i TEK17.

Med hilsen

Kari Øvrelid
regionsjef

Åse Sofie Winther
overingeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

Lierne kommune
Lierne kommune v/Roy Vebjørn Kveliaunet

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

AAMHTSREERJE /SAKSBEHANDLER

Pål Nilsen, +47 78 47 40 21

pal.nilsen@samediggi.no

DIJ VUESIET /DERES REF.

15/4745-61

LIERNE KOMMUNE Sentraladministrasjon	
Arbeidsnr.	15/4745-78
- 6 NOV. 2017	
Arbeidsnr. P	141210
Arbeidsnr. S	
MIJ VUESIET /VÅR REF.	15/6211-9
MIJ VUESIET /DATO	01.11.2017
Sopisesávva gosse gaskesadta/Oppgis ved henvendelse	

Uttalelse til høring av kommuneplanens arealdel for Lierne kommune

Vi viser til Deres brev av 21.9.2017.

Samiske kulturminner

Samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda ifølge Lov av 9. juni 1978 nr 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kulturminneloven §§ 3 og 6.

Ingen må sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje uten at dette er godkjent av rette myndighet, jf. kulturminneloven §§ 3, 8 og 9.

Tiltak innenfor områder for spredt boligbygging, områder for spredt fritidsbebyggelse, dispaker innenfor LNFR områder, og reguleringsområder må avklares i forhold til samiske kulturminner før tiltakene kan iverksettes. Forholdet til samiske kulturminner er ikke avklart med kommuneplanhøringen.

Samisk kultur og næringsutøvelse - Reindrift. Innsigelse

Sametinget reiser innsigelse i henhold til Lov av 27. juni 2008 nr 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 5-4, jf § 3-1, til det foreslåtte utbyggingsområdet Kvelifjellet som foreslås lagt ut til et område som kan reguleres til fritidsbebyggelse, skianlegg og fritids- og turistformål, noe som vil føre til en betydelig økning i menneskelig aktivitet i det omkringliggende området. Den planlagte utbyggingen, og den betydelige økningen i menneskelig aktivitet er ikke forenelig med at det er en viktig flyttelei i umiddelbar nærhet, og den betydelige økningen av menneskelig aktivitet i området vil vanskeliggjøre bruken og utnyttelsen av beiteområdene rundt utbyggingsområdet.

Fra Sametingets side forutsetter vi forøvrig at kommunen har dialog og samarbeid med reindriften i området, om fremtidige tiltak og planer som kan påvirke reindriften. Slike tiltak/ planer kan være reguleringsplaner, ikke reguleringspliktige tiltak/ utbygginger i tråd med kommuneplan, eller saker som krever dispensasjon fra kommuneplanen.

Heelsegh /Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráðđeaddi/seniorrádgiver

Tjaatsege lea elektrovneies jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegaph./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Hovedmottaker:

Lierne kommune

Heggvollveien 6

7882

NORDLI

LIERNE KOMMUNE
LIERNE KOMMUNE PLAN- OG
UTVIKLINGSSJEFENS KONTOR
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

Deres ref:		2017/227388
LIERNE KOMMUNE Sentraladministrasjon		Vår ref: 01.11.2017
Ar.saksnr.	15/4745	Dato: 01.11.2017
	79	Org.nr: 985399077
- 6 NOV. 2017		
Ark.kode P	14/L10	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	RONT
Klassifikasjon	Gradering	

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2016-2025

Vi viser til deres brev om høring, dat. 18.9.2017, og ettersendte tillegg til planbeskrivelsen dat. 18.10. Vi har tidligere kommet med innspill i forbindelse med møte i fagforum i fylket 1.2.2017. Viser også til møte med dere den 18.8. og samtale nylig. Og i brev dat. 10.8.2017 har vi uttalt oss til reguleringsplan for Sandvika.

Vår rolle i denne saken er meddelt tidligere. Vi ser at dere nå tar drikkevannshensynet inn i planene, jf drikkevannsforskriftens § 26, og det er bra. Det gjelder hensynssoner, og samarbeid med vannverkene om å vurdere beskyttelsestiltak og restriksjoner.

I forbindelse med ettersendelse av hensynssoner fikk vi problem med å lese kartene, men vi fikk tilsendt et utsnitt for Laksjøen og Lenglingen på epost. Dere opplyser at den skraverte sonen for disse to dekker sjøene/vannkildene og en 200 meter-sone inn på land.

Status/utgangspunkt vedr. Laksjøen og Sandvika vannverk

Sandvika vannverk etablerte ny vannbehandling for noen år siden som innebar at denne var bedre tilpasset råvannskvaliteten enn tidligere. Dvs at vanninntaket i Laksjøen ikke lenger ble betraktet som god nok hygienisk barriere mot mikroorganismer, slik at det ble etablert vannbehandling med to hygieniske barrierer. Det er likevel ikke fritt fram for mye økt bakteriell forurensning i drikkevannskilden. Kommunen har nylig gjort oppgradering av avløpsrenseanlegget, som har utslipp i sjøen, oppgitt til ca 2 km fra vanninntaket. Andre krav som gjelder forurensning av vassdrag gjelder, som kravene etter vannforskriften, med godt vannmiljø (Forskrift om rammer for vannforvaltningen).

Når det gjelder kjemisk forurensning blir utgangspunktet helt annerledes, for her vil slike kunne passere vannbehandlingen. Her må en derfor basere sikkerheten på fortynning av evt. tilsig/utslipp, og forbud, dersom det kan utgjøre en fare. Kjemiske stoffer skal også overvåkes, og dette kan ivaretas av regelmessig prøvetaking av råvannet ved vannverket.

Drikkevannsforskriftens § 4 om forurensning

Det er et generelt forbud mot dette, dersom det utgjør en fare for drikkevannet. Men der det er fastsatt beskyttelsestiltak og restriksjoner (§§ 12 og 26), gjelder forbudet brudd på disse bestemmelsene. Derfor er det viktig at det i bestemmelsene også står at forurensning i hensynssonen er forbudt eller ikke tillatt, dersom det kan tenkes at dette vil forurense drikkevannet.

✓ Risikovurdering er fint, men vil bli for svakt f. eks dersom vi eller andre vil klage på et vedtak om f.eks. dispensasjon, der vi mener risikovurderingen er feil. Da kan myndigheten bare vise til at bestemmelsen er fulgt ved at det er gjort en risikovurdering. Et forbud i hensynssonen er derfor nødvendig, og bør gjelde kjemisk forurensning og økt fekal forurensning.

I vanntilsigsområdene kan det etter forskriften foregå landbruksaktivitet dersom det ikke forurenses drikkevannet eller medfører brudd på beskyttelsestiltak og restriksjoner.

Andre vannkilder

Kravene og prinsippene som er nevnt, gjelder generelt for alle vannforsyninger. Dette kan også være viktig for framtidige vannkilder, og er gyldig for reservevannskilder.

Vi er kjent med at Mebygda vannverk planlegger å benytte Lenglingen som ny vannkilde.

På bakgrunn av det ovenstående og tilsendte beskrivelser, spesielt planbeskrivelsen med nytt tillegg, sammenfatter vi følgende innspill:

- I planbeskrivelsen punkt 1.5 Nasjonale føringer:

Her mener vi det er vesentlig at Nasjonale mål for vann og helse, vedtatt av regjeringen 22. mai 2014, kommer med.

- I forslag til nytt punkt 5.13:

Dette er bra, men jf vurdering i avsnitt om forskriftens § 4 ovenfor, mener vi følgende tekst eller lignende må komme i tillegg, gjeldende for definert sikringssone: «Tiltak som kan tenkes å forurense drikkevannskilden tillates ikke», eller «tiltak som kan medføre direkte eller indirekte fare for forurensning av drikkevannet tillates ikke», og «dette gjelder kjemisk forurensning og økt fekal forurensning».

I punktet om naturgjødning:

Dette bør gjelde for alle vannkilder, slik at f.eks. «Laksjøen og Lenglingen» kan erstattes med «drikkevannet».

Med hilsen

Torger Hundseth
seniorinspektør

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi (epost):
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, postboks 2600, 7734 Steinkjer

Avsender: Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumunddal

17

LIERNE KOMMUNE PLAN- OG UTVIKLINGSSJEFENS KONTOR
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2016-2025

Vedlagt følger dokument fra Mattilsynet.

Har du spørsmål kan du kontakte oss ved å sende e-post til postmottak@mattilsynet.no eller ringe 22 40 00 00.

Lierne kommune

Heggvollveien 6

7882 NORDLI

Røyrvik 3.nov.2017

HØRINGSSVAR: Kommuneplanens arealdel – Lierne kommune,

Tjåahkere sijte ser positivt på at Lierne kommune har laget egen konsekvensutredning (KU) for reindrift, men beklager at dette ikke er gjort i tett samarbeid med reindriften i de respektive reinbeitedistrikt som er berørt i saken. Det har gjort at innholdet i KU mangler viktige reindriftsperspektiv og reindriftens forståelse av arealbruk og beitevern blir lite utelatt.

Reindriftsnæringens behov for arealvern er nedfelt i nasjonal og internasjonal lovgivning, noe som skal inngå i det totale grunnlaget som kommunale planverk bygger på. Lierne kommunes arealplan legger opp til en ytterligere utvidelse av spredt fritidsbebyggelse. Det er en utvikling som ikke er ønskelig fra reindriften side og som rammer reindriftsnæringen og dets arealbruk gjennom utvidet influensområde. Reindriften i området er under sterkt press for å avgi stadig mer reinbeiteland til fritidsbebyggelse og andre rekreasjon formål.

Tjåahkere sijte utfordrer Lierne kommune til å ta ansvar gjennom å stenge for ytterligere tilrettelegging for utbygging i spredtbygde hytteområder.

Kvelifjellet hyttefelt;

Tjåahkere sijte mener det er beklagelig at det planlegges hyttefelt i nær tilknytning til flyttvei. Tjåahkere sijte har allerede avgitt store reinbeitearealer til viktige samfunnsinteresser slik som kraftutbygging med til tilhørende infrastruktur og øvrig infrastruktur som skal fremme samfunnsutviklingen i området. Vi er av den oppfattelse av fritidsbebyggelse og arealinngrep som gjøres for rekreasjons formål ikke er viktige samfunnsinteresser som skal ha forrang når arealplaner lages i

kommunal og regional regi. Tjåhkere sijte mener at vern av reinbeiter har samme betydning som jordvern i landbruket, for å klare å opprettholde kjøttproduksjonen i karrige beiteområder. Vi foreslår derfor å sette en øvre grense på antall regulerte hyttetomter til 30. Det vil redusere arealtapet noe, samt redusere influensområdet for inngrepet totalt sett.

Med vennlig hilsen

Anta Joma

Styreleder Tjåhkere sijte